

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 29.11.2019
COM(2019) 616 final

**RAPPORT TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-
KUNSILL**

dwar ir-rieżami tas-suq tar-roaming

{SWD(2019) 416 final}

1. INTRODUZZJONI

F'Ottubru 2015, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill adottaw ir-Regolament (UE) 2015/2120¹, li ta mandat biex mill-15 ta' Ġunju 2017 jintemmu t-tariffi tar-roaming bl-imnut fl-Unjoni, soġġetti għall-politika tal-użu ġust u għal deroga dwar is-sostenibbiltà. Dawn ir-regoli l-ġodda dwar ir-roaming jissejju "Roam-Like-At-Home" (RLAH).

Biex l-RLAH jiġi pprovduti b'mod sostenibbli madwar l-Unjoni, il-koleġizlaturi qablu li jdahhlu fis-sehh il-mizuri li ġejjin:

- limiti mnaqqsa sostanzjalment fuq il-prezzijiet tar-roaming bl-ingrossa²;
- il-possibbiltà li l-operaturi japplikaw politika tal-użu biex jevitaw l-użu abbużiv jew anomalu tas-servizzi tar-roaming bi prezzijiet domestiċi;
- sistema ta' derogi eċċezzjonali u temporanji għall-operaturi sabiex jantiċipaw kwalunkwe riskju ta' zieda fil-prezz domestiku.

F'konformità mal-mandat mogħti mill-koleġizlaturi, fil-15 ta' Diċembru 2016, il-Kummissjoni adottat ir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2016/2286 li jistabbilixxi regoli dettaljati dwar l-applikazzjoni ta' politika tal-użu ġust u dwar il-metodoloġija għall-valutazzjoni tas-sostenibbiltà li trid tintuża biex titressaq u tiġi valutata talba għal deroga dwar is-sostenibbiltà (minn hawn 'il quddiem imsejjah "ir-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) 2016/2286")³.

Ir-regoli msemmiya hawn fuq ilhom japplikaw fl-UE/fiż-ŻEE⁴ mill-15 ta' Ġunju 2017.

F'konformità mal-obbligi ta' rapportar tagħha stabbiliti mill-koleġizlaturi fir-Regolament dwar ir-Roaming⁵, il-Kummissjoni:

¹ Ir-Regolament (UE) 2015/2120 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Novembru 2015 li jistabbilixxi mizuri dwar aċċess għal Internet miftuħ u li jemenda d-Direttiva 2002/22/KE dwar servizz universali u d-drittijiet tal-utenti li jirrelataw ma' networks u servizzi ta' komunikazzjonijiet elettronici u r-Regolament (UE) Nru 531/2012 dwar roaming fuq networks pubbliċi ta' komunikazzjoni mobbli fi hdan l-Unjoni.

² Introdotti bir-Regolament (UE) 2017/920 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Mejju 2017 li jemenda r-Regolament (UE) Nru 531/2012 fir-rigward tar-regoli għas-swieq tar-roaming bl-ingrossa.

³ Ir-Regolament ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2016/2286 tal-15 ta' Diċembru 2016 li jistabbilixxi regoli dettaljati dwar l-applikazzjoni ta' politika tal-użu ġust u dwar il-metodoloġija għall-valutazzjoni tas-sostenibbiltà tat-tnehhija tal-hlasijiet supplimentari tar-roaming bl-imnut u dwar l-applikazzjoni li għandu jressaq fornitur tar-roaming għall-finijiet ta' dik il-valutazzjoni.

⁴ Id-Deċiżjonijiet tal-Kumitat Kongunt taż-ŻEE Nru 173/2012 (li tinsab [hawn](#)), 92/2016 (li tinsab [hawn](#)) u Nru 105/2017 (li tinsab [hawn](#)) rispettivament iżidu r-Regolamenti 531/2012, 2015/2120 u 2017/920 tal-Anness XI tal-Ftehim ŻEE "Komunikazzjoni elettronika, servizzi awdjovizivi u soċjetà tal-informazzjoni".

⁵ F'dan ir-rapport, ir-Regolament (UE) Nru 531/2012 kif emendat bir-Regolament (UE) 2015/2120 u r-Regolament (UE) 2017/920 jissejjah ir-"Regolament dwar ir-Roaming".

- adottat, fit-12 ta' Diċembru 2018, rapport interim għall-Parlament Ewropew u għall-Kunsill dwar l-implimentazzjoni tar-regoli dwar l-RLAH matul l-ewwel 18-il xahar (minn hawn 'il quddiem imsejjaħ “ir-Rapport interim”)⁶;
- ippubblikat, fit-28 ta' Ġunju 2019, Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni (SWD) dwar is-sejbiet tar-rieżami tar-regoli dwar il-politika tal-użu ġust u d-deroga dwar is-sostenibbiltà stabbiliti fir-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) 2016/2286 (minn hawn 'il quddiem imsejjaħ “id-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni dwar il-politika tal-użu ġust u d-deroga dwar is-sostenibbiltà”)⁷.

Ir-Rapport interim ikkonkluda dwar is-suċċess ġenerali tar-riforma tal-RLAH matul l-ewwel 18-il xahar u wera, b'mod partikolari, li d-domanda għall-konsum tas-servizzi tat-telefonija mobbli waqt l-ivvjaġġar fl-UE/fiż-ŻEE żdiedet b'mod rapidu u massiv minn meta ġew introdotti l-RLAH. Mid-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni dwar il-politika tal-użu ġust u d-deroga dwar is-sostenibbiltà hareġ li dawn is-salvagwardji fil-livell tal-konsumatur, li kienu previsti fir-Regolament dwar ir-Roaming biex jiġi evitat it-tfixkil fis-swieq domestiċi, kienu hadmu kif xieraq meta kien hemm bżonn.

B'segwitu għar-rapport interim u għar-rieżami tal-politika tal-użu ġust u tad-deroga dwar is-sostenibbiltà, skont ir-Regolament dwar ir-Roaming, sal-15 ta' Diċembru 2019 il-Kummissjoni għandha tibgħat ukoll rapport ta' rieżami lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill biex tivvaluta l-funzjonament tas-suq tar-roaming skont ir-regoli dwar l-RLAH. Dan tal-aħħar huwa s-suġġett ta' dan ir-rapport. Il-metodoloġija ddettaljata tal-analiżi li saret b'rabta ma' dan ir-rapport u r-rizultati ta' din l-analiżi jinsabu fid-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni li jakkumpanjah⁸. Dan ir-rapport jikkonferma b'mod ġenerali s-sejbiet ippreżentati fir-rapport interim tal-Kummissjoni u fid-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni dwar il-politika tal-użu ġust u d-deroga dwar is-sostenibbiltà, jiġifieri li r-riforma tal-RLAH kienet ta' suċċess u lahqet l-għan tagħha li tisfrutta l-konsum tar-roaming li s'issa għadu ma ġiex sfruttat. L-analiżi turi li d-dinamika tal-kompetizzjoni fis-swieq tar-roaming bl-imnut u bl-ingrossa ma nbidlux u mhumix mistennija jinbidlu tant li r-regoli dwar ir-roaming ikunu jistgħu jitnehhew fis-snin li ġejjin. Barra minn hekk, għad hemm lok għal titjib f'ċerti oqsma. Għalhekk il-Kummissjoni għandha tiegħu l-passi meħtieġa, inklużi miżuri legiżlattivi, biex tiżgura li l-Ewropej ikomplu jibbenefikaw mir-roaming mingħajr hlas supplimentari fis-snin li ġejjin u li s-swieq bl-ingrossa qed jaħdmu tajjeb.

⁶ Ir-Rapport dwar l-implimentazzjoni tar-Regolament (UE) Nru 531/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Ġunju 2012 dwar roaming fuq networks pubbliċi ta' komunikazzjoni mobbli fi hdan l-Unjoni, kif emendat bir-Regolament (UE) 2015/2120 u bir-Regolament (UE) 2017/920, COM(2018) 822 final, li jinsab [hawn](#).

⁷ Id-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni dwar is-sejbiet tar-rieżami tar-regoli dwar il-politika tal-użu ġust tar-roaming u d-deroga dwar is-sostenibbiltà stabbiliti fir-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) 2016/2286 tal-15 ta' Diċembru 2016 (SWD(2019) 288 final), li jinsab [hawn](#).

⁸ Id-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni dwar is-sejbiet tar-rieżami tal-funzjonament tas-suq tar-roaming (SWD(2019) 416 final).

2. IL-KAMP TA' APPLIKAZZJONI TAR-REGOLAMENT DWAR IR-ROAMING U D-DISPOŻIZZJONIJIET EWLENIN

Ir-roaming skont it-tifsira mogħtija fir-Regolament dwar ir-Roaming hu servizz li, permezz tiegħu, il-klijenti ta' Operatur ta' Network (Virtwali) Mobbli (minn hawn 'il quddiem imsejjah "M(V)NO") ta' pajjiż partikolari tal-UE/taż-ŻEE jkollhom aċċess għal servizzi tat-telefonija mobbli (tal-vuċi, tal-SMS jew tad-data) ta' operatur ta' network mobbli (minn hawn 'il quddiem imsejjah "MNO") ta' pajjiż ieħor tal-UE/taż-ŻEE⁹. L-operatur tat-telefonija mobbli jiżgura li l-klijenti tiegħu jibqgħu konnessi man-network mobbli meta jivvjaġġaw barra minn pajjiżhom u jużaw l-istess sett tat-telefown mobbli (jew forsi laptop jew tablet fil-każ tar-roaming tad-data) u l-istess numru tat-telefown. L-operatur tat-telefonija mobbli li jkun jixtieq joffri servizzi tar-roaming lill-klijenti tiegħu f'pajjiż ieħor (minn hawn 'il quddiem imsejhin "servizzi tar-roaming bl-imnut") irid jixtrihom mingħand MNO li jkun jinsab fil-pajjiż li l-klijenti jkunu qed iżuru (minn hawn 'il quddiem imsejhin "servizzi tar-roaming bl-ingrossa"). Għal dan il-għan, iridu jiġu konklużi ftehimiet kummerċjali tar-roaming bl-ingrossa bejn l-operaturi tat-telefonija mobbli. Fil-prattika, meta klijent iċempel jew juża d-data mobbli waqt li jkun qed juża r-roaming barra minn pajjiżu, dak is-servizz ikun qed joffri operatur tat-telefonija mobbli fil-pajjiż li dan ikun qed iżur. L-operatur domestiku tal-klijent tar-roaming irid iħallas lill-operatur miżjur għal dak is-servizz. Dawn jissejhu "tariffi tar-roaming bl-ingrossa". Ir-Regolament dwar ir-Roaming jillimita l-livell ta' daww it-tariffi, li jonqsu ta' kull sena fil-każ tad-data (ara d-dettalji iktar 'l isfel f'din it-taqsim).

Mill-15 ta' Ġunju 2017 'l hawn, l-operaturi tat-telefonija mobbli ma setgħux jimponu tariffi ohrajn minbarra l-prezz domestiku għall-forniment ta' servizzi tar-roaming (bl-imnut) (tal-vuċi, tal-SMS u tad-data) lill-klijenti tagħhom meta dawn jivvjaġġaw fl-UE/fiż-ŻEE minn żmien għall-ieħor. Biex ikun evitat l-abbuż jew l-użu anormalu tas-servizzi tar-roaming bi prezzijiet domestiċi li jista' jaffettwa hażin is-swieq domestiċi, bħar-roaming permanenti, l-operaturi tat-telefonija mobbli jistgħu japplikaw politika tal-użu ġust.

B'mod partikolari, il-politika tal-użu ġust għandha l-għan li tiżgura li r-roaming bi prezzijiet domestiċi jintuża biss għall-ivvjaġġar fl-UE/fiż-ŻEE minn żmien għall-ieħor. Għaldaqstant, operatur jista' jitlob lill-klijenti tiegħu jagħtuh prova ta' residenza fil-pajjiż tal-UE/taż-ŻEE fejn ikun qed joffri s-servizzi tiegħu u fejn ikun qed joħroġ is-SIM cards li huma jkunu se jużaw bi prezzijiet domestiċi meta jivvjaġġaw 'il barra mill-pajjiż, jew prova ta' rabta stabbli ma' dak il-pajjiż. L-operatur jista' jiċċekkja wkoll li s-SIM card tintuża aktar fl-Istat Membru tad-domicilju tiegħu milli f'pajjiż ieħor. Jekk tiġi applikata t-tali politika tal-użu ġust u, matul perjodu ta' mill-

⁹ Servizz tar-roaming jista' jingħata fil-livell domestiku (roaming nazzjonali), jiġifieri meta operatur tat-telefonija mobbli juża n-network ta' operatur ieħor biex jipprovi servizzi tat-telefonija mobbli lill-klijenti tiegħu fil-livell domestiku. Madankollu, ir-roaming nazzjonali ma jidholx fil-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament dwar ir-Roaming. Dan ir-Regolament jirregola biss ir-roaming internazzjonali fl-UE/fiż-ŻEE, jiġifieri r-roaming fuq network barrani fl-UE/fiż-ŻEE.

inqas erba' xhur, il-konsumatur ikollu konsum tar-roaming li jkun iktar mill-konsum domestiku jew ikun prezenti fi Stati Membri oħrajn tal-Unjoni iktar milli jkun f'pajjiż, l-operatur għandu javża lill-klijent biex jivverifika hemmx abbuż jew użu anormalu tas-servizzi tar-roaming bi prezzijiet domestiċi jew le. Wara perjodu ta' mill-inqas 14-il jum mid-data tat-twissija, l-operatur jista' japplika hlasijiet supplimentari żgħar tar-roaming marbutin mal-limiti fuq il-prezzijiet bl-ingrossa jekk il-klijent jibqa' juża s-servizzi tat-telefonija mobbli barra mill-pajjiż.

Barra minn hekk, biex ikunu jistgħu jiġu żviluppati b'mod kontinwu l-aqwa offerti tad-*data* fis-swieq domestiċi (pereżempju d-*data* bla limitu), operatur jista' japplika salvagwardji marbutin mal-volum tad-*data* li jista' jintuża waqt ir-roaming bi prezzijiet domestiċi¹⁰. Malli jinqabeż dak il-volum, l-operatur jista' japplika hlas supplimentari żgħir tar-roaming li ma jkunx jaqbeż il-limitu fuq il-prezz tar-roaming bl-ingrossa għad-*data*¹¹ (ara iktar dettalji dwar dan iktar 'l isfel f'din it-taqsim).

Fi kwalunkwe każ, anki jekk jinqabżu l-limiti tal-politika tal-użu ġust, is-somma tal-prezz domestiku flimkien mal-hlas supplimentari żgħir tar-roaming applikabbli ma tistax taqbeż it-tariffi tar-roaming li kienu fis-seħh fl-ewwel kwart tal-2016 (qabel il-perjodu tranzizzjonali li wassal għall-RLAH f'Ġunju tal-2017)¹².

F'ċirkustanzi eċċezzjonali speċifiċi, biex tiġi evitata zieda fil-prezzijiet domestiċi, operatur jista' jikseb l-hekk imsejha deroga dwar is-sostenibbiltà mingħand l-awtorità regolatorja nazzjonali tiegħu (imsejha "l-ARN"). Għal dan il-ghan, l-operatur irid juri li l-forniment tas-servizzi tar-roaming mingħajr l-applikazzjoni ta' hlas supplimentari mhux se jkun sostenibbli bil-mudell attwali tat-tariffi domestiċi tiegħu¹³. F'dak il-każ, l-ARN tista' tawtorizza lill-operatur japplika hlas supplimentari żgħir tar-roaming għal sena. Biex itawwal din l-awtorizzazzjoni, l-operatur irid iġedded l-applikazzjoni tiegħu kull sena.

¹⁰ Ir-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) 2016/2286 jipprevedi li t-tali limitu fuq il-volum tad-*data* li jista' jintuża waqt ir-roaming irid ikun daqs il-prezz bl-imnut tal-pakkett ta' servizzi tat-telefonija mobbli diviż bil-limitu fuq il-prezz tar-roaming bl-ingrossa jew mhux aktar mid-doppju ta' dak l-ammont. Dan ifisser li l-utent jista' juża d-doppju (jew iktar) tal-volum tad-*data* li l-operatur tiegħu jista' jixtri (bil-prezz imħallas mill-utent) fil-livell tal-ingrossa mingħand l-operatur miżjur jekk dan tal-aħħar jimponi tariffi li jkunu fil-livell tal-limitu.

¹¹ Jekk jinqabżu s-salvagwardji marbutin mal-volum tad-*data* jistgħu jiġu imposti biss hlasijiet supplimentari tar-roaming fuq is-servizzi tar-roaming tad-*data* bl-imnut (ara l-punt 70 tal-Linji Gwida tal-BEREC dwar ir-roaming bl-imnut (BoR (17) 56)).

¹² Għat-telefonati li dak li jkun ikun irċieva, il-hlas supplimentari massimu tar-roaming bl-imnut li japplika jekk jinqabżu l-limiti tal-politika tal-użu ġust huwa ddefinit bħala r-rata medja ppeżata ta' terminazzjoni ta' telefonati bil-mobile fl-Istati Membri kollha u għalhekk il-Kummissjoni tnaqqsu kull sena. Fl-2019, huwa ta' EUR 0.0085 kull minuta.

¹³ Ir-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) 2016/2286 jipprevedi li l-ARN tista' tqis li l-mudell tat-tariffi domestiċi tal-operatur jaf ma jkunx sostenibbli mingħajr hlas supplimentari tar-roaming f'każ li l-marġni nett *negattiv* bl-imnut tar-roaming tal-operatur (mingħajr hlas supplimentari tar-roaming) ikun ta' 3 % jew iktar tal-marġni tas-servizzi tat-telefonija mobbli tiegħu.

Fl-2017 ir-Regolament dwar ir-Roaming naqqas b'mod sostanzjali l-limiti fuq il-prezzijiet bl-ingrossa¹⁴, b'mod partikolari fil-każ tad-*data*, li l-limiti fuq il-prezzijiet tagħha huma pprogrammati jkomplu jonqsu kull sena sal-2022, biex ikun żgurat li l-partiċipanti fis-suq ikunu jistgħu jgawdu minn rati bl-ingrossa li jippermettulhom joffru servizzi tar-roaming lill-klijenti tagħhom mingħajr ma jzidu tariffi mal-prezz domestiku. Il-limiti fuq il-prezzijiet tar-roaming bl-ingrossa jiżguraw ukoll li l-operatur li jkun qed joffri s-servizz tar-roaming bl-ingrossa jirkupra l-ispejjeż bl-ingrossa kollha tiegħu.

Billi r-regoli dwar ir-roaming huma stabbiliti permezz ta' Regolament, dawn japplikaw direttament fl-Istati Membri kollha tal-UE u japplikaw ukoll fil-pajjiżi taż-ŻEE¹⁵. Ir-Regolament dwar ir-Roaming jagħti lill-ARNs il-kompitu li jimmonitorjaw ir-regoli dwar ir-roaming fl-Istati Membri, li jissorveljawhom u li jinfurzawhom. Biex ikun żgurat li l-ARNs kollha jużaw approċċ konsistenti, f'Marzu tal-2017 il-Korp ta' Regolaturi Ewropej tal-Komunikazzjonijiet Elettronici (il-BEREC) hareġ Linji Gwida dwar ir-roaming bl-imnut¹⁶ u f'Ġunju tal-2017 hareġ Linji Gwida dwar ir-roaming bl-ingrossa¹⁷, li thejjew b'kollaborazzjoni mill-qrib mal-Kummissjoni u wara li ġew ikkonsultati l-partijiet ikkonċernati. Filwaqt li l-Linji Gwida tal-BEREC minnhom infushom ma jorbtux legalment, huma jappoġġaw lill-ARNs fil-monitoraġġ, fis-supervizjoni u fl-infurzar tar-regoli l-godda dwar ir-roaming fil-prattika. Il-Linji Gwida tal-BEREC iservu wkoll ta' gwida ddettaljata għall-operaturi tat-telefonija mobbli dwar kif għandhom jimplimentaw ir-regoli l-godda dwar ir-roaming fid-diversi offerti tagħhom.

Ir-Regolament dwar ir-Roaming jiskadi fit-30 ta' Ġunju 2022.

3. IL-FUNZJONAMENT TAS-SUQ TAR-ROAMING

Id-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni li jakkumpanja dan ir-rapport jipprovdi analiżi ddettaljata tal-funzjonament tas-swieq tar-roaming bl-imnut u bl-ingrossa fl-UE/fiż-ŻEE sa minn meta daħlu fis-seħh ir-regoli dwar l-RLAH fil-15 ta' Ġunju 2017 'l hawn¹⁸. L-analiżi tissejjes fuq *data* li ngabret mingħand l-operaturi tat-telefonija mobbli u l-ARNs, kif ukoll fuq l-input minn studji esterni u l-input tal-BEREC. Hija tqis l-opinjoni tal-BEREC dwar il-funzjonament tas-suq tar-roaming li giet ippubblikata fid-19 ta' Ġunju 2019 (minn hawn 'il

¹⁴ Għall-2019 japplikaw il-limiti fuq il-prezzijiet tar-roaming bl-ingrossa li ġejjin: EUR 0.032 kull minuta meta wiehed iċempel, EUR 0.01 għal kull SMS u EUR 4.5 għal kull GB. Mill-1 ta' Jannar 2020 'il quddiem, il-limitu l-gdid se jkun ta' EUR 3.5 għal kull GB fil-każ tad-*data*. Imbagħad fl-2021 se jonqos għal EUR 3 għal kull GB u fl-2022 għal EUR 2.5 għal kull GB. B'paragun ma' dan, sal-15 ta' Ġunju 2017, daww il-limiti kienu ta' EUR 0,05 għal kull minuta, EUR 0,02 għal kull SMS u EUR 50 għal kull GB.

¹⁵ In-Norveġja, l-Iżlanda u l-Liechtenstein. Ir-regoli dwar ir-roaming ġew inkorporati fil-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea fil-15 ta' Ġunju 2017, jiġifieri fl-istess jum li fih daħlu fis-seħh fl-UE.

¹⁶ Il-Linji Gwida tal-BEREC dwar ir-Regolament (UE) Nru 531/2012, kif emendat bir-Regolament (UE) 2015/2120 u bir-Regolament (UE) 2017/920 (il-Linji Gwida dwar ir-roaming bl-imnut) (BoR(17)56), li jinsabu [hawn](#).

¹⁷ Il-Linji Gwida tal-BEREC dwar ir-Regolament (UE) Nru 531/2012, kif emendat bir-Regolament (UE) 2015/2120 u bir-Regolament (UE) 2017/920 (il-Linji Gwida dwar ir-roaming bl-ingrossa) (BoR(17)114), li jinsabu [hawn](#).

¹⁸ Il-fatti u ċ-ċifri kollha li ntużaw f'din it-taqsimha jinsabu fid-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni li jakkumpanja dan ir-rapport.

quddiem imsejha “l-opinjoni tal-BEREC”)¹⁹, kif ukoll l-analizi addizzjonali tal-BEREC dwar l-ispejjeż tar-roaming bl-ingrossa li giet ippubblikata fl-20 ta’ Settembru 2019²⁰.

a. Il-harsien tar-regoli

F’Dicembru 2018, fir-Rapport interim gie nnutat li l-operaturi tat-telefonija mobbli b’mod generali kienu harsu r-regoli l-godda dwar ir-roaming sa minn meta dawn dahlu fis-sehh fil-15 ta’ Ġunju 2017. Il-konformità generali kompliet fl-2019. Meta f’xi Stat Membru gie nnutat li kienu nkisru r-regoli, l-ARN malajr solviet il-kwistjoni mal-operatur ikkonċernat, hafna drabi qabel ma bdiet proċedimenti formali dwar dan jew matul it-tali proċedimenti.

Meta nqalghu mistoqsijiet godda dwar l-implimentazzjoni ta’ tipi godda ta’ offerti li l-Linji Gwida tal-BEREC ma kinux jittrattawhom b’mod speċifiku, l-ARNs ikkoordinaw l-approċċ tagħhom b’kollaborazzjoni mal-Kummissjoni permezz tal-Grupp ta’ Hidma tal-Esperti tal-BEREC apposta ghar-Roaming Internazzjonali. L-iktar mistoqsija rilevanti li ttratta l-grupp b’rabta mal-implimentazzjoni kienet kif għandhom jigu ttrattati s-servizzi l-godda tad-*data* b’rata zero²¹ fil-kuntest tal-RLAH. Żewġ operaturi hađu lill-ARNs il-qorti f’żewġt iqrati differenti l-Ġermanja b’rabta mas-segwitu tagħhom tal-interpretazzjoni tar-regoli dwar ir-roaming miftiehma fil-grupp²² f’dawn il-kazijiet. Il-qorti nazzjonali kkonfermaw l-interpretazzjoni tal-ARN²³. Il-Kummissjoni tappoġġa l-proposta li għamel il-BEREC fl-opinjoni tiegħu dwar is-suq tar-roaming biex jaġġorna l-Linji Gwida tiegħu dwar ir-roaming bl-imnut f’dak li għandu x’jaqsam mas-servizzi tad-*data* b’rata zero, sa fejn dawn ikunu konformi mar-Regolament (UE) 2015/2120, kif xieraq.

b. Is-suq tar-roaming bl-imnut

Il-konsum tar-roaming żdied b’mod rapidu u massiv

Filwaqt li r-Regolamenti dwar ir-Roaming suċċessivi li ġew adottati mill-2007 ’l hawn holqu benefiċċji tangibbli għall-konsumaturi fil-forma ta’ tnaqqis fil-prezzijiet għas-servizzi tar-roaming tal-vuċi, tal-SMS u tad-*data*, hafna Ewropej komplew jevitaw jew inaqqsu l-użu tat-telefowns ċellulari tagħhom u tas-servizzi tad-*data* meta jsiefru barra mill-Istat Membru tad-

¹⁹ L-opinjoni tal-BEREC dwar il-funzjonament tas-suq tar-roaming bhala input għall-evalwazzjoni tal-KE (BoR(19)101), li tinsab [hawn](#) (minn hawn ’il quddiem imsejha “l-opinjoni tal-BEREC”).

²⁰ L-analizi addizzjonali tal-BEREC dwar l-ispejjeż tar-roaming bl-ingrossa tal-20 ta’ Settembru 2019 (BoR(19)168), li tinsab [hawn](#).

²¹ Is-servizzi tad-*data* b’rata zero ma jgħoddux mal-ammont ta’ *data* tal-abbonament. Għalhekk l-użu tat-tali servizzi ma jnaqqasx il-volum ta’ *data* li l-utent ikollu għad-dispożizzjoni tiegħu f’perjodu ta’ fatturar partikolari. Fil-biċċa l-kbira tal-kazijiet, is-servizzi b’rata zero jkunu bla limitu.

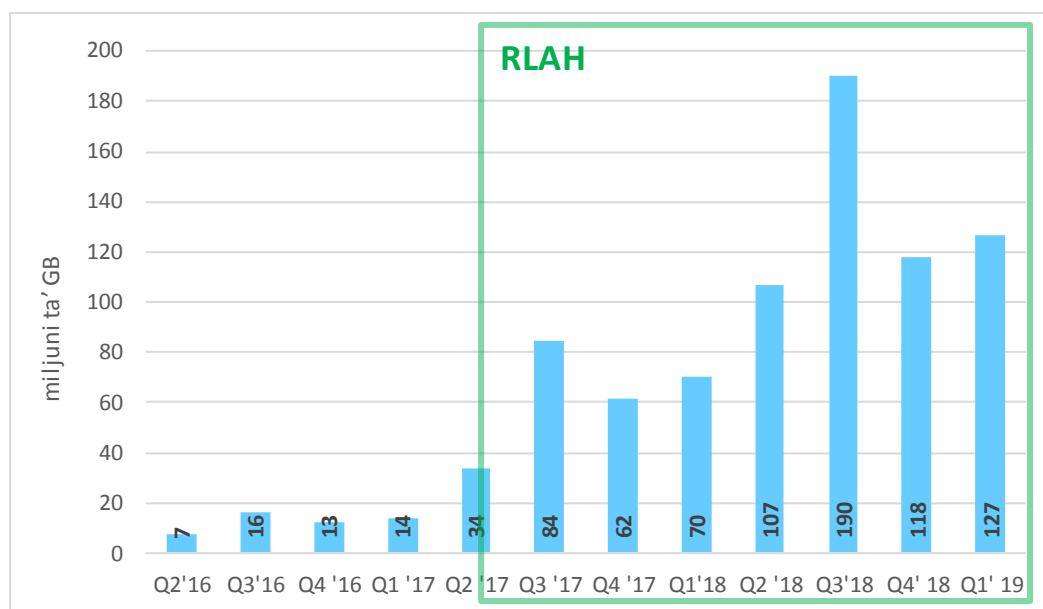
²² Ara d-deċiżjonijiet li hađu l-ARNs “[BNetzA](#)” (tal-Ġermanja) u “[ANACOM](#)” (tal-Portugall). Din l-interpretazzjoni tingħata fil-qosor fid-Dokument ta’ Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni dwar il-politika tal-użu ġust u d-deroga dwar is-sostenibbiltà (fil-paġna 12 tiegħu).

²³ Il-qorti ta’ Cologne imsejha “*Verwaltungsgericht Köln*” fis-sentenza tagħha tal-20 ta’ Novembru 2018 (ara s-sentenza [hawn](#)) u l-qorti ta’ Düsseldorf imsejha “*Landgericht Düsseldorf*” fis-sentenza tagħha tad-19 ta’ Ġunju 2019 (ara s-sentenza [hawn](#)).

domicilju tagħhom biex ma jkollhomx iħallsu tariffi tar-roaming. Ir-regoli dwar l-RLAH fl-aħħar ippermettew li tinbidel b'mod radikali dik is-sitwazzjoni u li tigi sfruttata d-domanda għall-konsum tas-servizzi tat-telefonija mobbli li s'issa għadha ma gietx sfruttata fost il-vjaġġaturi fl-UE.

Il-fatt li ntemmu t-tariffi tar-roaming wassal biex il-konsum tar-roaming fl-UE/fiż-ŻEE żdied b'mod rapidu u massiv wara l-15 ta' Ġunju 2017 (l-Illustrazzjoni 1). Fis-sajf tal-2018 (fit-tielet kwart tal-2018), id-*data* waqt ir-roaming fl-UE/fiż-ŻEE intużat b'rata li kienet 12-il darba iktar minn dik li kien hemm fl-aħħar sajf qabel daħlu r-regoli dwar l-RLAH (fit-tielet kwart tal-2016). Fil-każ tat-telefonati bir-roaming, il-volum tagħhom kien tliet darbiet iktar minn dak li kien f'dak is-sajf. Fl-ewwel kwart tal-2019 (l-aħħar *data* disponibbli) iċ-ċifri għas-servizzi tad-*data* u għas-servizzi tal-vuċi kienu disa' darbiet u 2,2 darbiet iktar milli kienu fl-istess perjodu qabel daħlu r-regoli dwar l-RLAH (jigifieri fl-ewwel kwart tal-2017) rispettivament. Fis-sajf tal-2018, bħala medja l-vjaġġaturi użaw 440 MB ta' *data* fix-xahar waqt li kienu qed jużaw ir-roaming, meta mqabbla ma' 60 MB fis-sajf tal-2016²⁴.

*Illustrazzjoni 1: It-traffiku tad-*data* tar-roaming bl-imnut fiż-ŻEE fit-tieni kwart tal-2016 sal-ewwel kwart tal-2019 (f'miljuni ta' GB)*

Sors: It-23 Rapport dwar il-parametri referenzjarji tad-*data* tal-BEREC dwar ir-roaming internazzjonali, BoR(19)90, minn Ottubru 2018 sa Marzu 2019

Fil-biċċa l-kbira tagħha, l-istruttura generali tat-tariffi domestiċi baqgħet ma nbidlitx

²⁴ Il-volumi totali tad-*data* użata waqt ir-roaming fiż-ŻEE żdiedu minhabba konsum medju ikbar mill-klijenti tar-roaming iżda wkoll minhabba li iktar vjaġġaturi xegħlu r-roaming tad-*data*.

Kif innota l-BEREC fl-opinjoni tiegħu dwar is-suq tar-roaming, l-operaturi rappurtaw li żammew id-disponibbiltà ġenerali tal-pjanijiet tat-tariffi tagħhom fil-kuntest tal-RLAH²⁵. Skont il-BEREC, ma kien hemm l-ebda bidla sinifikanti fl-istruttura ġenerali tal-pjanijiet tat-tariffi domestiċi. Il-pjanijiet tat-tariffi li tnehhew kienu b'mod ewlieni daww antiki, kif jiġri b'mod regolari. B'kolloxx, jitqies li l-RLAH ma kellu kwazi l-ebda impatt fuq id-disponibbiltà tal-offerti domestiċi.

L-osservazzjoni li saret fir-Rapport interim li l-użu ta' pjanijiet tat-tariffi domestiċi biss²⁶ għadu limitat u li dawn jintużaw fil-biċċa l-kbira fis-segment tas-suq tas-servizzi mħallsin minn qabel li jaqdi l-htigijiet ta' komunikazzjoni lokali għadha valida. Fl-ewwel kwart tal-2019, inqas minn 5 % mill-abbonati kollha fl-UE/fiż-ŻEE kienu qed jużaw pjan ta' tariffi domestiċi biss²⁷ — ammont li baqa' stabbli maż-żmien.

Il-kwalità tas-servizz

Il-kwalità tas-servizzi tat-telefonija mobbli offruti lill-vjaġġaturi barra minn pajjiżhom, u b'mod partikolari l-veloċità tad-*data*, hija parametru essenzjali tal-esperjenza tar-roaming. Filwaqt li ma hemm l-ebda evidenza partikolari dwar il-fatt li l-utenti tar-roaming jingħataw veloċità tad-*data* li tkun inqas minn dik mogħtija lill-utenti lokali²⁸, fl-opinjoni tiegħu, il-BEREC jinnota n-nuqqas ta' trasparenza ta' għadd ta' operaturi f'dak li għandu x'jaqsam mal-veloċità tad-*data* pprovduta lill-klijenti tagħhom waqt li jkun qed jużaw ir-roaming barra minn pajjiżhom. Din il-veloċità tad-*data* ma tiddependix biss fuq l-operatur domestiku; fil-biċċa l-kbira tagħha, tiddependi fuq il-kwalità tas-servizz offrut min-netwerk miżjur. Madankollu, minhabba li t-teknoloġija 4G issa tkopri kwazi t-territorju kollu tal-Unjoni, normalment jista' jkun mistenni li din it-teknoloġija tiġi pprovduta waqt ir-roaming.

Bhall-BEREC, il-Kummissjoni hija tal-fehma li l-operaturi ma jistgħux jipprovdu veloċità tad-*data* iktar baxxa lill-klijenti tagħhom apposta waqt ir-roaming milli jipprovduhom f'pajjiżhom. Il-Kummissjoni tqis il-kwalità tas-servizz bħala parti integrali mill-prodott li l-prezz tiegħu huwa rregolat. Billi jhallas ċertu prezz, l-utent għandu aċċess għal ċertu servizz tat-telefonija mobbli f'pajjiżu. Skont ir-Regolament dwar ir-Roaming, l-utent irid jingħata aċċess għall-istess servizz barra minn pajjiżu fl-UE/fiż-ŻEE għall-istess prezz, sakemm dan is-servizz ikun jista' jingħata min-netwerk miżjur.

²⁵ Stharriġ kongunt tal-Kummissjoni u tal-BEREC ta' Marzu tal-2019 dwar l-operaturi tat-telefonija mobbli.

²⁶ Pjanijiet tat-tariffi li jipprovdu servizzi tat-telefonija mobbli fil-pajjiż fejn tinxtara dik l-offerta biss.

²⁷ It-23 Rapport dwar il-parametri referenzjarji tad-*data* tal-BEREC dwar ir-roaming internazzjonali (BoR(19)90). L-Istati Membri li għandhom l-ogħla proporzjon ta' abbonati li jhallsu għal servizzi domestiċi biss (aktar minn 10 %) huma r-Rumanija, l-Estonja, il-Latvja u l-Bulgarija.

²⁸ Skont l-istharriġ kongunt tal-Kummissjoni u tal-BEREC ta' Marzu tal-2019, fil-biċċa l-kbira tal-Istati Membri ma żdidux l-ilmenti dwar ir-roaming wara li ddaħhal l-RLAH u n-nuqqas ta' sodisfazzjon tal-utenti finali bil-kwalità tas-servizzi waqt ir-roaming ma jinsabx fuq nett fost l-ilmenti tal-konsumaturi li rċevew l-ARNs.

Il-Kummissjoni se tqis il-possibbiltà li ddahhal il-kjarifiki rilevanti fir-Regolament dwar ir-Roaming, kif ukoll li ddahhal obbligi tat-trasparenza dwar il-kwalità tas-servizz waqt ir-roaming. Il-Kummissjoni tappoġġa wkoll il-proposta tal-BEREC li tkompli tiġi mmonitorjata l-kwalità tas-servizzi tar-roaming.

B'mod ġenerali, l-MVNOs donnhom qed iżommu l-pożizzjoni tagħhom fis-suq

Fil-biċċa l-kbira tal-pajjiżi li għalihom hemm biżżejjed *data* disponibbli, b'mod ġenerali l-MVNOs zammew is-sehem tagħhom tas-suq domestiku (fl-għadd ta' abbonati) jew żiduh kemm kemm. Wieheċ josserva wkoll stabbiltà ġenerali tad-dhul medju bl-imnut għal kull utent tal-ftit MVNOs li pprovdew id-*data* meħtieġa maż-żmien. Madankollu, għadu diffiċli li wieheċ jirrappreżenta s-sitwazzjoni tal-MVNOs madwar l-UE minhabba l-għadd żgħir ta' MVNOs li pprovdew id-*data* rilevanti b'mod konsistenti maż-żmien.

Il-politika tal-użu ġust hija utli biex jiġu indirizzati l-każijiet ta' abbuż individwali

Kif muri fid-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni dwar il-politika tal-użu ġust u d-deroga dwar is-sostenibbiltà, il-maġġoranza l-kbira tal-operaturi applikaw politika ta' użu ġust biex jipprevjenu l-abbuż jew l-użu anomalu tas-servizzi tar-roaming bi prezzijiet domestiċi (95 % mill-MNOs u 78 % mill-MVNOs rispettivament). Il-limitu fuq il-volum tal-pakketti tad-*data* miftuħa²⁹ huwa l-miżura tal-politika tal-użu ġust li l-operaturi implimentaw l-aktar (84 % mill-operaturi tat-telefonija mobbli li joffru pakketti bħal dawn jużawha). L-użu kważi unanimu ta' din is-salvagwardja jista' jindika li din fil-fatt ikkontribwiet biex baqgħu disponibbli l-iktar pakketti tad-*data* kompetittivi fis-swieq domestiċi.

Madankollu, minhabba li r-regoli dwar il-politika tal-użu ġust ikopru l-htigijiet tal-utenti kważi kollha tar-roaming, il-proporzjon ta' klijenti li fil-fatt jaqbzu l-limiti ta' xi politika tal-użu ġust huwa limitat ħafna: 0.6 % biss tal-abbonati tal-MNOs li implimentaw il-mekkaniżmu ta' kontroll fuq erba' xhur irċewew twissija u nofshom biss kellhom iħallu l-hlas supplimentari żgħir tar-roaming wara t-twissija. B'kollox, fl-ewwel kwart tal-2019 kellu jithallas hlas supplimentari żgħir tar-roaming minhabba li nqabzu l-limiti tal-politika tal-użu ġust fuq 4 % biss mit-traffiku totali tas-servizzi tal-vuċi waqt ir-roaming fl-UE/fiż-ŻEE (u fuq 5 % minn dak tas-servizzi tad-*data*)³⁰. Għalhekk, fil-prattika, l-applikazzjoni ta' politika tal-użu ġust tolqot minoranza żgħira ħafna biss mill-utenti li l-iktar li jużaw ir-roaming, filwaqt li l-maġġoranza l-kbira tal-utenti ma għandhomx għalfejn jinkwetaw dwarha.

Il-mekkaniżmu ta' deroga qed iservi ta' salvagwardja effettiva kontra t-tfixkil possibbli fil-ftit swieq domestiċi li għalihom kien ġie identifikat it-tali riskju

L-operaturi tat-telefonija mobbli li wrew li mhumiex kapaċi jirkupraw l-ispejjeż reali u progettati tagħhom għall-forniment tas-servizzi regolati tar-roaming mingħajr ma jzidu l-prezzijiet

²⁹ Ara n-nota ta' qiegħ il-paġna bin-numru **Error! Bookmark not defined..**

³⁰ It-23 Rapport dwar il-parametri referenzjarji tad-*data* tal-BEREC dwar ir-roaming internazzjonali (BoR(19)90).

domestiċi tagħhom biex jipprovdu l-RLAH ingħataw deroga dwar is-sostenibbiltà mill-ARN tagħhom. Dan ġara f'kazijiet li kienu mistennija, jiġifieri fil-każ ta' ftit MVNOs f'xi Stati Membri u tal-MNOs fi Stati Membri bi prezzijiet baxxi ħafna għad-*data* u bi żbilanċi kbar fil-każ tar-roaming u/jew bi dħul baxx għal kull utent (l-Estonja, il-Litwanja, il-Polonja u l-Finlandja). Id-derogi mogħtija huma strettament biex jippermettu lill-operaturi inkwistjoni jirkupraw l-ispejjeż tagħhom sabiex jipprovdu servizzi tar-roaming lill-klijenti tagħhom u jevitaw kwalunkwe żieda fil-prezz domestiku. Għaldaqstant, il-mekkaniżmu ta' sostenibbiltà ġie applikat kif maħsub mill-koleġiżlaturi u ħadem b'mod adegwat fejn meħtieġ bħala salvagwardja biex jiġi evitat it-tfixkil fis-swieq domestiċi, b'mod partikolari ż-żidiet fil-prezzijiet. Fl-ewwel kwart tal-2019, 1,3 % biss (rispettivament 3,1 %) tat-traffiku totali tad-*data* (rispettivament bil-vuċi) tar-roaming bl-imnut tal-UE/taż-ŻEE kien soġġett għal ħlasijiet supplimentari minhabba d-deroga³¹.

Barra minn hekk, kif mistenni, l-għadd ta' derogi ilu jonqos maż-żmien bit-tnaqqis regolat fil-prezzijiet massimi tar-roaming bl-ingrossa: f'Ġunju 2019, l-ebda wieħed mit-tliet operaturi tan-netwerk mobbli (MNOs) fl-Estonja ma talab it-tiġdid tad-deroga; wieħed mit-tliet MNOs fil-Litwanja ma ġeddid l-applikazzjoni tiegħu lanqas, u tliet operaturi tan-netwerk virtwali mobbli (MVNOs) biss ġedde l-applikazzjonijiet tagħhom fi Franza meta mqabbel ma' 11-il operatur fl-2017. Fl-Opinjoni tiegħu dwar is-suq tar-roaming, il-BEREC jinnota li l-mekkaniżmu ta' deroga jikkonċerna parti mis-suq li hija żgħira u li qed tiċkien, u li l-ARNs qed jistennu li l-għadd ta' derogi se jkompli jonqos fis-snin li ġejjin.

Fl-aħħar nett, kif ġie nnutat fid-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni dwar il-politika tal-użu ġust u d-deroga dwar is-sostenibbiltà, l-operaturi li ngħataw id-deroga kienu qed jużawha b'reqqa kbira: ħafna minnhom għadhom joffru volumi kbar ta' servizzi tar-roaming mingħajr ħlasijiet supplimentari għall-abbonati tagħhom sabiex jibqgħu kompetittivi fis-suq domestiku tagħhom. Fejn japplikaw il-ħlas supplimentari tar-roaming permessa, din tal-aħħar tnaqqset drastikament meta mqabbel ma' qabel il-15 ta' Ġunju 2017 (b'iktar minn 90 % għad-*data*), sabiex il-klijenti kkonċernati jibbenefikaw sostanzjalment minn tnaqqis enormi fil-prezzijiet tar-roaming anki f'kazijiet bħal dawn.

Il-prezzijiet medji tar-roaming fil-pajjiżi mhux tal-UE/taż-ŻEE komplew jonqsu

Il-prezzijiet tar-roaming bl-imnut tal-operaturi tat-telefonija mobbli fil-pajjiżi mhux tal-UE/taż-ŻEE komplew jonqsu. Bejn l-ewwel kwart tal-2017 u l-ewwel kwart tal-2019, ir-rati tas-servizzi tar-roaming tad-*data* fil-pajjiżi mhux tal-UE/taż-ŻEE naqsu bi 8 % filwaqt li r-rati tas-servizzi bil-vuċi naqsu b'iktar minn 30 %³². Għaldaqstant, ix-xejra ta' tnaqqis qawwi fil-prezzijiet tar-roaming tad-*data* fil-pajjiżi mhux tal-UE/taż-ŻEE kompliet wara l-introduzzjoni tar-roaming

³¹ It-23 Rapport dwar il-parametri referenzjarji tad-*data* tal-BEREC dwar ir-roaming internazzjonali (BoR(19)90).

³² *Ibid.*

daqslikieku f'pajjizek (RLAH). Ghalhekk, b'mod kumplessiv, it-tnehhija tat-tariffi tar-roaming intra-UE/ŻEE ma waslitx a skapitu ta' prezzijiet tar-roaming oghla fil-bqija tad-dinja³³.

Is-sodisfazzjon tal-konsumatur huwa għoli

Ir-Rapport interim innota li r-riforma tal-RLAH giet rikonoxxuta u apprezzata ferm mill-Ewropej. Sena wara l-introduzzjoni tal-RLAH, stħarriġ tal-Ewrobarometru wera li 81 % tal-vjaġġaturi kienu jafu li t-tariffi tar-roaming ma għadhomx jeżistu fl-UE/fiż-ŻEE u li 69 % tal-Ewropej kollha jaħsbu li huma, jew xi hadd li jafu, ibbenefikaw jew se jibbenefikaw minn dan. Il-feedback li rċeviet il-Kummissjoni mill-assoċjazzjonijiet tal-konsumatur minn Ġunju 2017 huwa kumplessivament pożittiv ħafna.

c. Is-suq tar-roaming bl-ingrossa

L-osservazzjonijiet li saru fir-Rapport interim sena ilu ġew ikkonfermati. L-impatt taż-żidiet kbar fid-domanda għar-roaming enfasizzat fit-taqsimu 3.b ta' hawn fuq ivarja ferm minn operatur għall-ieħor skont il-flussi tat-traffiku tal-klijentela tal-operatur partikolari. Abbażi tal-flussi tat-traffiku tiegħu, operatur jista' jiġi kklassifikat bħala operatur outbounder jew inbounder. Operatur outbounder ikollu klijentela li tuża iktar servizzi tat-telefonija mobbli barra mill-pajjiż (jiġifieri fin-netwerks ta' operatori shab f'pajjiżi oħra tal-UE), minn dawk użati mill-klijentela tal-operaturi shab fin-netwerk tiegħu stess. Min-naħa l-oħra, operatur inbounder ikollu klijentela li tuża inqas servizzi tat-telefonija mobbli barra mill-pajjiż minn dawk użati mill-klijentela tal-operaturi shab fin-netwerk tiegħu stess. Minħabba l-flussi ta' turisti, tipikament, l-operaturi fil-pajjiżi tat-Tramuntana tal-Ewropa jkunu outbounders netti tat-traffiku tar-roaming, filwaqt li l-operaturi fil-pajjiżi tan-Nofsinhar tal-Ewropa jkunu tipikament inbounders tat-traffiku tar-roaming, għalkemm hemm xi eċċezzjonijiet.

F'dan il-kuntest, il-livell tal-limiti fil-prezzijiet tar-roaming bl-ingrossa huwa komponent essenzjali tar-Regolament dwar ir-Roaming. L-oġġettiv doppju tal-limiti huwa li jippermetti lill-operaturi kollha, jew kważi kollha, fl-Unjoni jipprovdu l-RLAH filwaqt li fl-istess hin jiżgura l-irkupru tal-ispejjeż fil-livell bl-ingrossa fl-Unjoni kollha.

Ir-Regolament wassal għal tnaqqis konsiderevoli fil-prezzijiet bl-ingrossa li bbenefikaw minnu l-operaturi outbounder netti

It-tnaqqis qawwi fil-prezzijiet tar-roaming bl-ingrossa li ġie osservat fir-Rapport interim kompli jżidied, b'mod partikolari għas-servizzi tad-data. Il-prezz medju tar-roaming bl-ingrossa għad-data naqas għal EUR 1,78 għal kull GB fl-ewwel kwart tal-2019, meta mqabbel ma' EUR 8,22 għal kull GB fl-ewwel kwart tal-2017. Għas-servizzi bil-vuċi, il-prezz medju tar-roaming bl-

³³ Din l-evoluzzjoni kumplessiva hija medja. Ma teskludix żidiet puntwali fil-prezzijiet tar-roaming f'xi pajjiżi mhux tal-UE/taż-ŻEE f'xi pjaniżijiet tat-tariffi f'xi Stati Membri. Dan jista' jkun il-każ b'mod partikolari għall-pajjiżi tad-destinazzjoni mhux tal-UE/taż-ŻEE li ma tantx jiġu miżjura.

ingrossa kien ta' EUR 1,97 ċenteżmu għal kull minuta fl-ewwel kwart tal-2019, meta mqabbel ma' EUR 2,90 ċenteżmi għal kull minuta fl-ewwel kwart tal-2017³⁴.

It-tnaqqis fil-prezzijiet tar-roaming bl-ingrossa ġie kkawżat b'mod prinċipali minn żewġ fatturi. L-ewwel, il-prezzijiet massimi (u, għad-*data*, li qed jonqsu kull sena) tar-roaming bl-ingrossa stabbiliti fir-Regolament dwar ir-Roaming fl-2017 servew ta' limiti massimi iktar baxxi fuq il-prezzijiet³⁵, u dan wassal għal dinamiki kompetittivi fis-suq bejn l-operaturi li joffru aċċess għar-roaming bl-ingrossa taht dawh il-limiti massimi. It-tieni, l-introduzzjoni tal-RLAH irriżultat f'żidiet sinifikanti fil-volumi tar-roaming, u b'hekk kompliet iżżid il-kompetizzjoni fil-prezzijiet tar-roaming bl-ingrossa taht il-limiti massimi. Il-prezzijiet sostanzjalment iktar baxxi tar-roaming bl-ingrossa naqqsu bil-kbir kwalunkwe impatt potenzjali mill-introduzzjoni tal-RLAH fuq l-operaturi outbunder.

L-operaturi inbounder netti bbenefikaw minn żieda fid-domanda għar-roaming

L-analiżi pprovduta fid-dokument ta' hidma tal-persunal li jakkumpanja dan ir-rapport turi li operaturi inbounder ibbenefikaw miż-żieda kbira fid-domanda għas-servizzi tar-roaming bl-ingrossa u li, għall-operaturi outbunder, it-traffiku 'l barra nett tar-roaming – minkejja ż-żieda konsiderevoli fil-qafas tal-RLAH – jirrappreżenta biss frazzjoni żgħira (tipikament inqas minn 5 %) tat-traffiku domestiku tagħhom.

L-ispejjeż tal-forniment tar-roaming bl-ingrossa huma koperti

Bhala wiehed minn diversi kontributi għal dan ir-rieżami tar-roaming, il-Kummissjoni kkummissjonat studju estern biex jibni mudell tal-ispejjeż ta' netwerk mobbli li jopera b'mod effiċjenti f'kull Stat Membru kif ukoll fin-Norveġja³⁶. L-istimi li jistgħu jiġu dedotti mill-mudell tal-ispejjeż u minn *data* addizzjonali dwar il-prezzijiet tat-tranzitu pprovduta mill-operaturi³⁷ juru li l-limiti fuq il-prezzijiet tar-roaming bl-ingrossa stabbiliti fir-Regolament dwar ir-Roaming fl-2017 ippermettew l-irkupru sħiħ tal-ispejjeż fil-livell bl-ingrossa kif ukoll margni.

It-tnaqqis qawwi fil-prezzijiet tar-roaming bl-ingrossa li ġie osservat hawn fuq, fejn il-prezzijiet medji tas-suq bl-ingrossa komplew jonqsu iktar mit-tariffi massimi regolati bl-ingrossa, huwa

³⁴ It-23 Rapport dwar il-parametri referenzjarji tad-*data* tal-BEREC dwar ir-roaming internazzjonali, BoR(19)90, Ottubru 2019.

³⁵ Il-limitu fil-prezz tar-roaming bl-ingrossa għas-servizzi bil-vuċi tnaqqas minn 5 ċenteżmi għal kull minuta fl-2016 għal 3,2 ċenteżmi għal kull minuta mill-15 ta' Ġunju 2017. Għad-*data*, il-limitu tnaqqas minn EUR 50 għal kull GB fl-2016 għal EUR 7,7 għal kull GB mill-15 ta' Ġunju 2017, EUR 6 għal kull GB mill-1 ta' Jannar 2018, u EUR 4,5 għal kull GB mill-1 ta' Jannar 2019.

³⁶ L-istudju SMART 2017/0091 "Assessment of the cost of providing mobile telecom services in the EU/EEA" (Valutazzjoni tal-ispiża tal-forniment tas-servizzi tat-telekomunikazzjoni mobbli fl-UE/fiż-ŻEE) ta' AXON, Lulju 2019, disponibbli [hawn](#). Il-Lussemburgu, l-Iżlanda u l-Liechtenstein ma pprovdewx id-*data* meħtieġa biex jinbena l-mudell f'dawn it-tliet pajjiżi. L-istudju sar b'kollaborazzjoni mill-qrib mal-ARNs u mal-BEREC. Is-sett sħiħ ta' materjali ppubblikati minn dan l-istudju huwa disponibbli [hawn](#).

³⁷ Il-mudell tal-ispejjeż u l-outputs tiegħu, kif ukoll l-istimi tal-prezzijiet tat-tranzitu, huma pprezentati fid-dokument ta' hidma li jakkumpanja dan ir-rapport.

evidenza perswaziva li l-operaturi kienu kapaċi jissodisfaw id-domanda dejjem tikber għas-servizzi tar-roaming bl-ingrossa filwaqt li fl-istess hin kienu kapaċi jirkupraw l-ispiza tal-investimenti fin-netwerks tagħhom, inkluż l-ispiza tal-kapital. L-informazzjoni migbura mill-Kummissjoni dwar il-prezzijiet bl-ingrossa għall-aċċess domestiku tal-MVNOs hija evidenza ulterjuri li l-limiti attwali jippermettu lill-operaturi li jipprovdu s-servizzi tar-roaming bl-ingrossa jkopru l-ispejjeż tagħhom.

Abbażi tal-istudju estern tal-Kummissjoni, il-BEREC għamel il-valutazzjoni tiegħu stess tal-ispiza tar-roaming bl-ingrossa³⁸. Il-BEREC jikkonkludi li għad hemm lok għal iktar tnaqqis tal-limiti bl-ingrossa filwaqt li dawn jinzammu 'l fuq mill-ispejjeż sottostanti fl-Istati Membri kollha, inkluż xi spazju għal negozjar taħt il-limiti.

Il-Kummissjoni għandha tqis dawn il-kontributi u kontributi oħra meta tikkunsidra jekk hemmx hteġa, u ambitu ekonomiku, għal adattament ulterjuri tal-limiti fil-prezzijiet tar-roaming bl-ingrossa fil-futur, filwaqt li l-limiti jinzammu 'l fuq mill-ispejjeż sottostanti fl-Istati Membri kollha.

Is-sitwazzjoni speċifika tal-operaturi tan-netwerk virtwali mobbli (MVNOs) fis-suq tar-roaming bl-ingrossa

MVNO ma jkunx is-sid ta' netwerk ta' aċċess bir-radju fil-pajjiż(i) fejn jopera. B'konsegwenza ta' dan, MVNO ma jkunx jista' jospita xi traffiku tar-roaming mingħand MNO bi tpattija għat-traffiku tar-roaming li l-MVNO jibgħat lil dak l-MNO barrani. MVNO jista' tipikament jixtri t-traffiku 'l barra tar-roaming ġġenerat mill-klijenti tiegħu barra mill-pajjiż fil-livell bl-ingrossa biss, mingħajr il-possibbiltà ta' negozjar/skambju ta' (parti minn) dan it-traffiku 'l barra tar-roaming ma' traffiku 'l ġewwa tar-roaming. Għalhekk, l-MVNOs jinsabu f'sitwazzjoni strutturalment differenti mill-MNOs meta jinneogzjaw l-aċċess għar-roaming bl-ingrossa³⁹. Dan il-fattur huwa inerenti għall-mudelli tan-negozju tal-MVNOs. Min-naħa l-oħra, l-MVNOs għandhom ikunu jistgħu jinvokaw it-traffiku tar-roaming bl-ingrossa li jiġġeneraw il-klijenti bl-imnut tagħhom, meta jinneogzjaw mal-ospitant domestiku tagħhom, peress li dan għandu jgħin li dan tal-aħħar jikseb rati aħjar mal-fornituri tar-roaming bl-ingrossa. Minkejja dan, l-MVNOs tipikament iħallsu prezzijiet tar-roaming bl-ingrossa li jkun oghla minn daww imħallsa mill-MNOs, u f'għadd ta' każijiet il-prezzijiet ikunu qrib il-livell tal-limiti fil-prezzijiet tar-roaming bl-ingrossa jew daqsu. Madankollu, kif muri fid-dokument ta' hidma tal-persunal li jakkumpanja dan ir-rapport, hemm ukoll eżempji ta' MVNOs li jħallsu prezzijiet tar-roaming bl-ingrossa ferm inqas mit-tariffi regolati fil-biċċa l-kbira tal-pajjiżi tal-UE, b'livelli simili għal daww imħallsa mill-MNOs.

³⁸ L-analiżi addizzjonali tal-BEREC dwar l-ispejjeż tar-roaming bl-ingrossa, (BoR(19)168), Settembru 2019

³⁹ L-MVNOs jistabbilixxu ftehimiet dwar l-aċċess għar-roaming bl-ingrossa fil-biċċa l-kbira indirettament (permezz tal-MNO li jospitahom fil-pajjiż fejn joperaw jew permezz ta' MNO iehor jew hub) iżda f'xi każijiet direttament ukoll (negozzjati bilaterali diretti għar-roaming bl-ingrossa mal-MNOs).

Fil-kazijiet kollha, l-MVNOs ibbenefikaw mit-tnaqqis konsiderevoli fil-prezzijiet tar-roaming bl-ingrossa kkawżat mit-tnaqqis qawwi tal-limiti fil-prezzijiet li gie deċiż fl-2017. Kif indikat hawn fuq fit-taqsima 3.b, kumplessivament l-MVNOs żammew il-pożizzjoni tagħhom fis-swieq domestiċi rispettivi tagħhom. Il-Kummissjoni se tqis is-sitwazzjoni tal-MVNOs meta tikkunsidra jekk tippromponi adattament ulterjuri tal-limiti fil-prezzijiet tar-roaming bl-ingrossa, f'konformità mar-rakkomandazzjoni prinċipali mill-BEREC fl-Opinjoni tiegħu dwar is-suq tar-roaming.

Barra minn hekk, il-Kummissjoni, f'konformità mas-suggerimenti tal-BEREC, se tikkunsidra li tippromponi kjarifiki ulterjuri dwar ir-regoli bl-ingrossa li għandhom jappoġġaw il-pożizzjoni tal-MVNOs fin-negozjati tar-roaming bl-ingrossa, pereżempju li l-limitu fil-prezzijiet ikun applikabbli wkoll għal soluzzjonijiet alternattivi tar-roaming bl-ingrossa bħar-roaming sponsorizzat⁴⁰, li l-MNOs iridu jagħtu aċċess għal generazzjonijiet godda tat-teknoloġija (eż. 4G, 5G) lill-MVNOs għar-roaming malli jsiru disponibbli fis-swieq miżjura, jew li n-negozjati dwar il-kuntratt ma għandhomx jiġu estenzi bla bżonn, u l-aċċess għar-roaming bl-ingrossa li jrid jingħata fi żmien tliet xhur mill-konkluzjoni tal-kuntratt skont ir-regoli attwali għandu jkun operazzjonali għalkollox, mhux parzjalment.

Il-bejgħ separat tas-servizzi tar-roaming tad-data ma ntuzax mis-suq

Mill-2012 'l hawn, ir-Regolament dwar ir-Roaming stipula li l-operaturi ma jistgħux jipprevjenu lill-utenti finali milli jaċċessaw is-servizzi regolati tar-roaming tad-data fuq network miżjur offriti minn fornitur alternattiv tar-roaming⁴¹. Din il-miżura strutturali, magħrufa bħala break-out tad-data lokali, kienet maħsuba biex trawwem il-kompetizzjoni fis-suq tar-roaming. Il-Kummissjoni tikkondividi l-osservazzjoni tal-BEREC u ta' studju estern dwar l-iżviluppi teknoloġiċi⁴² li din is-soluzzjoni ma gietx implimentata fil-prattika⁴³. B'ħarsa 'l quddiem, abbażi ta' s'tharriġiet tas-suq li saru fl-2019 għall-fini ta' dan ir-rieżami, kemm il-BEREC kif ukoll l-istudju jinnotaw in-nuqqas ta' interess mill-atturi tas-suq li jimplementaw soluzzjoni bħal din fil-futur. B'konsegwenza ta' dan, il-Kummissjoni se tikkunsidra li tippromponi li l-obbligi ta' breakout tad-data lokali jitneħħew mir-Regolament dwar ir-Roaming.

⁴⁰ Ir-roaming sponsorizzat huwa soluzzjoni bl-ingrossa li fiha l-MVNO juża soluzzjoni IMSI doppja, fejn firxa IMSI waħda tkun tappartjeni għan-network sponsorizzat. L-Identità Internazzjonali tal-Abbonati tal-Mowbajl (IMSI) hija standard internazzjonali tal-UIT. Hija numru uniku li jidentifika lill-abbonat tal-mowbajl, kif ukoll lill-operatur tiegħu u lil pajjiżu. L-effett ta' din is-soluzzjoni IMSI doppja huwa li l-utenti finali tal-MVNO jkollhom identità oħra meta jużaw ir-roaming u jkunu jistgħu jużaw il-ftehimiet kollha tar-roaming li jappartjenu lin-network li jkun sponsor. Il-prezzijiet tat-traffiku huma stabbiliti min-network sponsorizzat.

⁴¹ L-Artikolu 4 fir-Regolament (UE) Nru 531/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Ġunju 2012 dwar roaming fuq networks pubbliċi ta' komunikazzjoni mobbli fi hdan l-Unjoni

⁴² L-istudju SMART 2018/0012 "Technological developments and roaming" (Żviluppi teknoloġiċi u roaming ta' WIK Consult, Lulju 2019, disponibbli [hawn](#))

⁴³ Fl-2016, ir-Rapport dwar il-Parametri Referenzjarji dwar ir-Roaming Internazzjonali tal-BEREC identifika operatur wieħed biss li joffri servizzi ta' breakout tad-data lokali fl-UE. Madankollu, jidher li dan l-operatur mil-Litwanja (Cheap Data Communications) ma għadux jeżisti, almenu mhux fil-forma originali tiegħu. Minn dak iż-żmien 'l hawn, skont l-informazzjoni disponibbli għall-Kummissjoni, ma kien hemm l-ebda użu ulterjuri tas-soluzzjoni ta' breakout tad-data lokali.

d. Id-dinamiki tal-kompetizzjoni fis-swieg tar-roaming bl-ingrossa u bl-imnut ma nbidlux – u mhux mistenni li jinbidlu – tant li r-regolamentazzjoni jaf titnehha fis-snin li ġejjin

Bħalma kien il-każ fil-perjodu qabel l-RLAH, fil-qafas tal-RLAH il-limiti fil-prezzijiet regolati kienu meħtieġa sabiex jonqsu l-prezzijiet fis-suq tar-roaming bl-ingrossa. Il-limiti fil-prezzijiet komplew iservu ta' prezzijiet referenzjarji fin-negozjati dwar ir-roaming bl-ingrossa u għad-dinamiki kompetittivi taħt dawn il-limiti massimi. Kwalunkwe roħs fis-suq tar-roaming bl-ingrossa jsir minn dawn il-prezzijiet referenzjarji. Barra minn hekk, partijiet mis-suq, b'mod partikolari xi MVNOs u operaturi iżgħar li joperaw f'pajjiż wieħed u bi żbilanċi kbar ta' traffiku 'l barra tar-roaming, spiss iħallsu prezzijiet tar-roaming bl-ingrossa fil-livell tal-limitu massimu, jew qribu.

Il-BEREC jirrikonoxxi li *“l-objettiv kumplessiv tar-regolamentazzjoni dwar l-RLAH kien suċċess”*; fl-istess hin, *“ma jistenniex li l-kundizzjonijiet kompetittivi fis-suq tar-roaming se jinbidlu fil-futur qarib b'tali mod li intervent regolatorju ma jibqax ikun meħtieġ”*⁴⁴. Il-BEREC jirakkomanda li, sakemm tkun tista' ssir valutazzjoni ġdida tas-suq tar-roaming, ir-regoli dwar ir-roaming għandhom jibqgħu bl-għamla u bl-istruttura attwali tagħhom. Abbażi tar-rieżami tiegħu tal-funzjonament tas-suq tar-roaming bl-ingrossa, il-BEREC jikkonkludi li l-limiti fil-prezzijiet tar-roaming bl-ingrossa għandhom meħtieġa u jeħtieġ li jitnaqqsu iktar, sabiex jiġi żgurat il-funzjonament tajjeb tal-RLAH fl-UE kollha u għall-atturi kollha tas-suq fil-futur. Barra minn hekk, iqis li r-regoli dwar ir-roaming bl-imnut li ilhom fis-seħħ mill-15 ta' Ġunju 2017 għandhom b'mod kumplessiv ikomplu japplikaw fis-snin li ġejjin, għalkemm possibbilment b'xi kjarifiki u titjib, sabiex jiġi żgurat li l-utenti finali jkomplu jibbenefikaw mill-RLAH fl-UE kollha⁴⁵.

B'harsa 'l quddiem ukoll, studju estern ikkummissjonat mill-Kummissjoni⁴⁶ għall-fini ta' dan ir-rieżami eżamina l-impatt possibbli tal-iżviluppi teknoloġiċi u kummerċjali rilevanti fuq il-kompetizzjoni fis-swieg tar-roaming, kemm fil-livell bl-ingrossa kif ukoll fil-livell bl-imnut⁴⁷. L-istudju jikkonkludi li ma hemm l-ebda bżonn li jsiru bidliet sinifikanti fir-regoli dwar ir-roaming bl-imnut u bl-ingrossa skont dan ir-rieżami (mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe rieżami tar-

⁴⁴ L-analizi supplimentari tal-BEREC dwar l-ispejjeż tar-roaming bl-ingrossa, (BoR(2019)168), Settembru 2019.

⁴⁵ Il-kummenti tal-BEREC marbutin mar-regoli dwar ir-roaming bl-imnut ġew analizzati fid-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni dwar il-politika tal-użu ġust u d-deroga dwar is-sostenibbiltà ppubblikat f'Ġunju 2019. Dawn il-kummenti ma jpoġġux f'dubju l-prinċipju ta' daww ir-regoli u lanqas l-applikazzjoni kontinwa tagħhom fis-snin li ġejjin.

⁴⁶ L-istudju SMART 018/0012 “Technological developments and roaming” (Żviluppi teknoloġiċi u roaming” ta' WIK Consult, Lulju 2019, disponibbli [hawn](#).

⁴⁷ L-istudju analizza l-impatt potenzjali fuq is-suq tar-roaming tas-servizzi tal-Wi-fi u tal-aggregazzjoni tal-Wi-fi, is-servizzi over-the-top, ir-Rich Communication Services (RCS), is-SIM cards inkorporati b'servizz fornut over-the-air, is-servizzi 5G u l-porzjonijiet tan-netwerk 5G, l-Internet tal-Oġġetti (IoT), il-break-out tad-data lokali, il-mudelli tan-negozju godda u l-atturi li jidhlu fis-suq tar-roaming (bħall-ftehimiet bejn diversi MVNOs u l-MVNOs transfruntiera, id-dhul tat-tagħmir, tal-kontenut u tal-fornituri tas-servizzi fis-suq tar-roaming)

rati massimi bl-ingrossa). Skont l-istudju, f'dan l-istadju, l-ebda wiehed mill-iżviluppi teknoloġiċi u kummerċjali attwali u prevedibbli ma jista' jiġi antiċipat li se jimmodifika, fil-ftit snin li ġejjin, il-kundizzjonijiet tal-kompetizzjoni fil-livelli bl-ingrossa u bl-imnut, tant li l-RLAH jibqa' jiġi pprovdut mill-operaturi fin-nuqqas ta' regoli dwar ir-roaming.

Madankollu, l-istudju jirrakkomanda li jkompli jsir il-monitoraġġ tal-użu tas-SIM cards inkorporati u tal-evoluzzjoni fis-servizzi bil-vuċi u fis-servizzi tal-messaġġi over-the-top, bil-ħsieb li jiġi vvalutat l-impatt tagħhom fuq il-kompetizzjoni fis-swieq tar-roaming bl-imnut fuq medda medja ta' żmien. L-iżviluppi fl-5G u fil-komunikazzjoni mobbli bbażata fuq l-IP fis-snin li ġejjin jistgħu jaffettwaw ukoll in-natura, il-varjetà u l-ipprezzar tal-prodotti tar-roaming bl-ingrossa fil-futur. Tali żviluppi se jkollhom jiġu kkunsidrati f'rieżami futur tar-Regolament dwar ir-Roaming.

Il-Kummissjoni tiehu nota wkoll tal-iżvilupp reċenti ħafna ta' modi godda ta' negozjar tat-traffiku tar-roaming bl-ingrossa, bħall-pjattaformi tan-negozjar online, imsemmija fl-istudju. Għandhom il-potenzjal li jrawmu l-kompetizzjoni fis-suq tar-roaming bl-ingrossa u li jiffaċilitaw il-proċess tan-negozjati bejn l-operaturi. Peress li issa pjattaformi bħal dawn qed isiru operattivi, il-Kummissjoni thegħġegħ lill-operaturi jibdew jinnegozjaw parti mill-kapaċità tagħhom b'dak il-mod, soġġett għall-konformità shiħa mad-dritt tal-UE. Il-Kummissjoni se timmonitorja mill-qrib l-iżviluppi relatati sabiex tiddetermina jekk l-użu ta' dawn il-pjattaformi, maż-żmien, jistax jiġġustifika approċċ differenti għar-regolamentazzjoni tar-roaming bl-ingrossa.

Għall-medda iqsar ta' żmien ta' dan ir-rieżami, l-istudju u l-BEREC jirriflettu l-feedback li rċevew minn xi atturi fis-suq li kienu qed jitlobu regoli jew linji gwida iktar espliciti li jirregolaw it-talbiet għal roaming permanenti għall-finijiet ta' konnettività għall-komunikazzjoni bejn magna u oħra/għall-Internet tal-Ogġetti. Il-Kummissjoni tinnota li, filwaqt li r-Regolament dwar ir-Roaming tfassal għall-benefiċċju tal-utenti finali li jużaw l-apparat mobbli tagħhom waqt li perġodikament jivvjaġġaw barra minn pajjiżhom fl-UE/fiż-ŻEE, ma jeskludix il-komunikazzjoni bejn magna u oħra mill-kamp ta' applikazzjoni tiegħu⁴⁸. Għalhekk, l-obbligi tal-aċċess għar-roaming bl-ingrossa stabbiliti fl-Artikolu 3 tar-Regolament dwar ir-Roaming japplikaw ukoll f'każ li tali aċċess ikun meħtieġ għall-finijiet tal-komunikazzjoni bejn magna u oħra. Fir-rigward tar-roaming permanenti, dan mhuwiex ipprojbit mir-Regolament dwar ir-Roaming u jista' jintlaħaq qbil dwaru bejn żewġ shab tar-roaming fil-kuntratt tar-roaming bl-ingrossa⁴⁹. Skont l-informazzjoni disponibbli għall-Kummissjoni, l-operaturi spiss ikollhom interess li jospitaw it-traffiku tal-komunikazzjoni bejn magna u oħra fuq in-netwerks tagħhom, inkluż fuq bażi permanenti, sabiex jibbenefikaw mid-dhul bl-ingrossa relatat. Ir-rilevanza tat-tariffi massimi bl-

⁴⁸ Għajr id-dispożizzjonijiet speċifiċi fl-Artikolu 15 tar-Regolament dwar ir-Roaming (l-obbligi ta' trasparenza).

⁴⁹ Filwaqt li l-miżuri fil-livell bl-ingrossa previsti fl-Artikolu 3 tar-Regolament dwar ir-Roaming biex l-operatur miżjur ikun jista' jipprevjeni r-roaming permanenti huma maħsuba biex ikunu utli fil-każ tal-komunikazzjoni personali tal-vjaġġaturi, tali miżuri jistgħu jintużaw ukoll fil-każ ta' komunikazzjoni bejn magna u oħra. Madankollu, huwa mistenni li, b'mod ġenerali, l-operaturi miżjura ma jkollhom l-ebda interess li jipprevjenu r-roaming permanenti fil-każ tal-komunikazzjoni bejn magna u oħra.

ingrossa abbażi tal-volum għall-komunikazzjoni bejn magna u oħra b'volum baxx u b'banda dejqa, teħtieg iktar attenzjoni. Sabiex jiġi ffaċilitat l-iżvilupp ta' servizzi pan-Ewropej bejn magna u oħra b'mod partikolari, il-Kodiċi Ewropew għall-Komunikazzjonijiet Elettroniċi jipprevedi li l-Istati Membri għandhom jiżguraw li l-ARNs jaraw li jkunu disponibbli numri li jistgħu jintużaw fuq bażi permanenti barra mill-Istat Membru (magħruf bħala “użu extraterritorjali tan-numri”)⁵⁰. Il-Kummissjoni se tikkunsidra li tintroduċi l-kjarifiki rilevanti dwar il-kundizzjonijiet tal-aċċess bl-ingrossa għar-roaming permanenti għall-finijiet ta' konnettività għall-komunikazzjoni bejn magna u oħra/għall-Internet tal-Ogġetti fejn meħtieg fir-Regolament dwar ir-Roaming.

4. KONKLUŻJONI

Kif gie nnotat fil-kontribut tal-Kummissjoni fil-laqgħa informali tal-mexxejja tal-EU27 f'Sibiu (ir-Rumanija) fid-9 ta' Mejju 2019, ir-roaming daqslikieku f'pajjiżek jgħodd bħala waħda mill-aqwa 20 kisba tal-UE matul il-mandat tal-Kummissjoni Juncker. Iz-żieda rapida u enormi fit-traffiku tar-roaming minn Ġunju 2017 uriet li r-riforma tal-RLAH laħqet l-oġettiv tagħha li tissodisfa d-domanda kbira għall-konsum mobbli mill-vjaġġaturi fl-UE. Dan ir-rieżami jikkonferma s-suċċess tar-riforma u l-funzjonament tajjeb kumplessiv tas-suq tar-roaming bir-regoli l-godda.

Ir-rieżami juri li, minkejja sinjali ta' xi dinamiki ta' kompetizzjoni kemm fis-swieq tar-roaming bl-imnut kif ukoll bl-ingrossa, il-kundizzjonijiet bażiċi sottostanti ta' kompetizzjoni ma nbidlux, u x'aktarx li ma jinbidlux fil-futur qarib, tant li r-regolamentazzjoni bl-imnut jew bl-ingrossa tas-suq tar-roaming jaf titneħħa. Il-BEREC jirrakkomanda li jitbaxxew iktar il-limiti tal-prezzijiet tar-roaming bl-ingrossa “*sabiex tiżdied is-saħħa kompetittiva għall-MVNOs fis-snin li ġejjin*” u jivvaluta li hemm lok biex dan isir. Filwaqt li hemm xi evidenza ta' spazju ekonomiku bejn il-limiti fil-prezzijiet bl-ingrossa li bħalissa huma pprogrammati sal-2022 u l-livell tal-ispejjeż tal-operaturi kollha, il-bżonn li jkun hemm iktar tnaqqis sabiex ir-reġim tal-RLAH jiffunzjona aħjar filwaqt li jinżammu d-dinamiki kompetittivi domestiċi jeħtieg jiġi analizzat iktar.

Fid-dawl tal-analiżi ta' hawn fuq, spjegata iktar fid-dettall fid-dokument ta' ħidma tal-persunal li jakkumpanja dan ir-rapport, il-Kummissjoni bihsiebha twettaq valutazzjoni tal-impatt fl-ewwel semestru tal-2020 dwar jekk għandhiex tressaq proposta legiżlattiva lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill sabiex ir-Regolament dwar ir-Roaming jiġi estiż lil hinn minn Ġunju 2022. Il-Kummissjoni se tikkunsidra b'mod partikolari l-estensjoni tar-regoli dwar ir-roaming bl-imnut u bl-ingrossa lil hinn mit-30 ta' Ġunju 2022, u f'dan il-kuntest se tkompli teżamina l-adegwatezza tal-limiti fil-prezzijiet tar-roaming bl-ingrossa. Fid-dawl tal-funzjonament adegwat tar-regoli ta' salvagwardja fil-livell bl-imnut (il-politika tal-użu ġust u d-deroga dwar is-sostenibbiltà), f'dan l-

⁵⁰ L-Artikolu 93(4) tal-Kodiċi Ewropew għall-Komunikazzjonijiet Elettroniċi, id-Direttiva (UE) 2018/1972 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, ĠU 2018 L 321, p. 36. Il-Kodiċi jrid jiġi traspost fil-legiżlazzjoni nazzjonali mill-Istati Membri sal-21 ta' Diċembru 2020 u jrid jiġi applikat minn dik id-data.

istadju l-Kummissjoni mhijiex bihsiebha temenda r-regoli stabbiliti fir-Regolament ta' Implimentazzjoni (UE) 2016/2286.

Sabiex thejji l-valutazzjoni tal-impatt dwar proposta leġislattiva possibbli, il-Kummissjoni se torganizza konsultazzjoni pubblika fil-bidu tal-2020. Il-hidma preparatorja għal valutazzjoni tal-impatt se tkompli tivvaluta wkoll l-opportunità li fir-Regolament dwar ir-Roaming jiġu introdotti diversi kjarifiki u aġġornamenti dwar il-kwalità tas-servizz, l-aċċess tal-MVNOs, il-bejgħ separat tas-servizzi tar-roaming tad-*data*, u l-komunikazzjoni bejn magna u oħra msemmija f'dan ir-rapport.